

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษา การจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O.1101 ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรัง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร คือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรัง ทั้งหมด 10 แห่ง จำนวน 81 คน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 92.60 เนื่องจาก มีผู้ไม่ประสงค์ที่จะตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน ลาศึกษาต่อ จำนวน 2 คน และไปราชการนอกพื้นที่จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ตามหลักแนวคิดการจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O.1101 โดยใช้ เกณฑ์ตัวชี้วัดจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอใน จังหวัดตรัง

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ในงานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ความถี่ในการอบรมเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศ รวม 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O 1101 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรังจำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือมีการรับรู้ต่ำมาก มีการรับรู้ต่ำ มีการรับรู้ปานกลาง มีการรับรู้สูง โดยกำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale)

ส่วนที่ 3 ข้อมูล ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศตาม มาตรฐาน P.S.O 1101 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดตรัง ได้แก่ ด้านการยอมรับในเรื่องการจัดการ P.S.O 1101 ลักษณะงานการจัดการ P.S.O 1101 ความรับผิดชอบงาน

ความก้าวหน้าในงาน และความสำเร็จของงาน อย่างละ 5 ข้อ ตามลำดับ และด้านความรับผิดชอบงานในการจัดการ P.S.O 1101 จำนวน 6 ข้อ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 26 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับคือ มีความพึงพอใจต่ำมาก มีความพึงพอใจต่ำ มีความพึงพอใจปานกลาง มีมีความพึงพอใจสูง โดย กำหนด เป็นแบบมาตรส่วนประเมินค่า (rating scale)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศ P.S.O.1101 ตามตัวชี้วัดในระดับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ประกอบด้วย ด้านความครอบคลุมของข้อมูล 6 ข้อ ความรวดเร็ว ความถูกต้อง ความเชื่อมโยง ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล ความสามารถในการตรวจข้อมูล อย่างละ 2 ข้อ และความทันสมัยของข้อมูล ความน่าเชื่อถือ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการข้อมูล อย่างละ 1 ข้อ ตามลำดับ รวมจำนวนทั้งสิ้น 19 ข้อ (โดยกำหนดเกณฑ์ ตัวชี้วัด ระบบมาตรฐาน P.S.O.1101 ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดตรัง)

โดยแบ่งคะแนนเป็น 4 ระดับ คือไม่มีการจัดการระบบสารสนเทศ มีการจัดการระบบสารสนเทศระดับต่ำ มีการจัดการระบบสารสนเทศระดับปานกลาง มีการจัดการระบบสารสนเทศระดับสูง โดยกำหนด เป็นแบบมาตรส่วนประเมินค่า (rating scale)

โดยให้ระดับคะแนนดังนี้คือ

0	คะแนน หมายถึง มีการจัดการระบบสารสนเทศต่ำมาก
1	คะแนน หมายถึง มีการจัดการระบบสารสนเทศระดับต่ำ
2	คะแนน หมายถึง มีการจัดการระบบสารสนเทศระดับปานกลาง
3	คะแนน หมายถึง มีการจัดการระบบสารสนเทศระดับสูง

การแปลความหมายของคะแนนการจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O.1101 ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ใช้หลักเกณฑ์การแปลผลวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (class interval) ดังนี้ (เพชรน้อย, 2539)

คะแนนเฉลี่ย 0 - 0.75	หมายความว่ามีการจัดการระบบสารสนเทศ ระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย 0.76 - 1.50	หมายความว่ามีการจัดการระบบสารสนเทศ ระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.25	หมายความว่ามีการจัดการระบบสารสนเทศระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.00	หมายความว่ามีการจัดการระบบสารสนเทศระดับสูง

ส่วนที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรังเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ จำนวนบุคลากร จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ลักษณะการจัดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงกับคอมพิวเตอร์ จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้บันทึก

ข้อมูลสาธารณสุข การใช้โปรแกรม HCIS ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ การใช้อินเทอร์เน็ต จำนวนเครื่องโทรศัพท์ จำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการดำเนินงานจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O 1101 และ ความเพียงพอของเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำ P.S.O 1101 และ แนวทางแก้ไขการทำ P.S.O 1101

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity)แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และนำคะแนนที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณค่าดัชนีความตรง (CVI : Content - Validity Index)(เพชรน้อย และวิลยา, 2536) ได้ค่า CVI เท่ากับ 0.78 จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.การตรวจสอบหาความเที่ยงของเครื่องมือ (reliability) นำเครื่องมือ ที่ผ่านการตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหาแล้วนำมาแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ต้องการศึกษา จำนวน 15 คน (Waltz, 1981) แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเที่ยงตามวิธีของ ครอนบาค อัลฟา (Cronbach 's alpha coefficient) (สุชาติ, 2540) ได้ค่าความเที่ยงรวม เท่ากับ 0.90 โดยแยกรายด้านได้ ดังนี้คือ ด้านการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O 1101 ด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O 1101 และ การจัดการระบบสารสนเทศP.S.O.1101 ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86,0.90 และ 0.79 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1.นำโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ผ่านที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์และนำเสนอคณะกรรมการดำเนินการวิจัยด้านจริยธรรมของคณะพยาบาลศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมในการวิจัย

2. นำหนังสือขออนุมัติการวิจัย จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึง นายแพทย์ สาธารณสุขจังหวัดตรัง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

3. นำหนังสือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง ถึงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ขั้นตอนการ

1. ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้มีการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยการแนะนำตัวเอง และแนบเอกสารพร้อมกับแบบสอบถามเพื่อชี้แจงอธิบายวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความสมัครใจของกลุ่มประชากรว่าจะเข้าร่วมวิจัย หรือไม่เข้าร่วมวิจัย และสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลาถ้าหากไม่ต้องการเข้าร่วมวิจัย โดยไม่โดยไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น และคำตอบทุกคำตอบจะถือเป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองพร้อมทั้งผู้ช่วยวิจัย 1 คน จากกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมเสร็จภายในระยะเวลา 3 เดือน

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การพิทักษ์สิทธิผู้ถูกวิจัย

1. ผู้วิจัยเดินทางไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรัง และแนะนำตัวกับผู้ให้ข้อมูลว่าเป็นนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ที่จะเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาเรื่องการบริหารระบบสารสนเทศของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรัง

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยมีการแจ้งให้ทราบว่าผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับและจะเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ในภาพรวมของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรัง

3. ผู้วิจัยแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่าผลที่ได้จากการวิจัยจะนำไปใช้ในการศึกษา

4. ผู้วิจัยแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่า สามารถปฏิเสธหรือออกจากกรให้ข้อมูลได้ หากไม่พร้อม ที่จะให้ข้อมูล โดยไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำมาประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของบุคคล ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลการรับรู้ ความพึงพอใจ และการจัดการระบบสารสนเทศตามมาตรฐาน P.S.O 1101 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในจังหวัดตรัง ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำ P.S.O.1101 และแนวทางแก้ไขการทำ P.S.O 1101 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่